

د اسلامي احكامو بيا كتنه يوازې د وحې پر بنسټ، د اجتهاد له لارې كېږي

(ژباړه)

د تركيې ولسمشر اردوغان د بنسټو په نړيواله ورځ، چې د كورنيو چارو وزارت او ټولنيزو خپرونو له خوا نماخل كېدله، داسې وويل: «څرنگه چې وينئ، په دې وروستيو كې يو شمېر كسانو په بېلابېلو بيانو سره د بنسټو په اړه داسې اجتهاد كړی چې زموږ په دين كې هېڅ بنسټ نه لري او پر هغوی نه پوهېږي، يا په دې زمانه كې ژوند نه كوي او يا دا چې په كومه بله زمانه او بله نړۍ كې ژوند كوي، ځكه هغوی نشي كولی اسلامي نړۍ عصري كړي. تاسو نه شی كولی د هغو قوانينو پر بنسټ اوس ژوند وكړئ چې ۱۴ يا ۱۵ پېړۍ مخكې پلي كېدل او داسې نه شي كېدلی. د همدې لپاره د اسلام تطبيق د وخت او ځای په تغيير سره تغيير كوي او د اسلامي احكامو د بيا كتنې امكان هم شته.» (سرچينه: Agencies)

له دې ناوړه بيانيې وروسته، ځينو حلقو هڅه وكړه ترڅو ياده بيانيه داسې تعبير كړي چې نوموړي د اجتهاد په اړه خبرې كولي او د اسلام د دين احكام د وخت او ځای په تغيير سره تغيير كوي. په دغه ځای كې بايد يادونه وكړم چې د اسلام د دين احكام تر قيامته د اعتبار وړ دي، په داسې حال كې چې بشري قوانين، لكه څنگه چې په بيانيه كې ياد شول د سپكولرېزم پر پايو ولاړ دي او په هېڅ وجه اجتهاد نه دی. اردوغان د الله سبحانه و تعالی د دين پر وړاندې تخطي وكړه او دغه كار يې د منلو وړ نه دی. الله سبحانه و تعالی فرمايي:

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ﴾

ژباړه: هېڅ يو مومن او مومنه دا حق نه لري چې د الله سبحانه و تعالى او د هغه د رسول صلى الله عليه وسلم د پرېکړې خلاف کومه پرېکړه په خپل زړه وکړي.

يوازې د الله سبحانه و تعالى احکام دي چې په دې تغيير مننوکې نړۍ کې تغيير نه کوي. دا ناممکنه ده چې احکامو ته تغيير ورکړو، په داسې حال کې چې هغه الله سبحانه و تعالى له زمان او مکان څخه لوړ دی او د انسان فطرت هم چې هغه تعالى پيدا کړی دی د زمان او مکان په تغيير سره تغيير نه کوي، الله سبحانه و تعالى عالم دی او د انسان له فطرت څخه باخبره دی. د همدې لپاره، په دې باور لرو چې د اسلامي نظام د هر وخت او ځای لپاره يوازینی مناسب نظام دی. موږ بايد هېر نه کړو چې د هر څه تجديد او اشتقاق د هغه اصل نه ښيي.

نو د دين بيا کتنه د هغه له سرچينې يعنې وحی پرته نه شي کېدلی، له دې پرته به د درباري علماوو يو تحريف شوی عجيب او غريب تفسير وي. په اسلام کې بايد هر نوی نظر او قضاوت د قران، سنتو، اصحابو د کړو وړو او شرعي قياس پر بنسټ وي. که په پورتنۍ بيانیه کې موخه «اجتهاد» وي، دغه اجتهاد بايد د شرعي ادله و پر بنسټ وي او کار يې د شرعي احکامو د تفسير مجتهدين نويو واقعيتونو ته په کتو سره د جزياتو له مدارکو څخه يې پایله (مناط الحکم) وي.

اسلام د يو نړيوال نظام په توگه په هر وخت او هر ځای کې د انسان ټولې ستونزې حل کولی شي. د دې لپاره چې د انسان حاجات او غريزې ۱۴ پېړۍ پخوا هم وې او اوس هم په هماغه څېر دي، انسان تغيير نه دی کړی او هېڅ کله به هم تغيير ونه کړي؛ شرعي احکام به هم چې د انسان له اعمالو سره تړلي لري، تغيير ونه کړي.

د الله سبحانه و تعالى احکام به د قيامت تر ورځې د اعتبار وړ وي، لکه «زنا» د هغه کس لپاره چې فکر کوي روا به شي، نه روا کېږي، «سود» به هم د (اقتصادي اړتيا) په غلطې پلمې سره روا نه شي. حلال به تر قيامته حلال او حرام به تر قيامته به حرام وي. مسلمانان بايد فعال وي او عکس العملي نه وي، د دې لپاره چې اسلام داسې نظام دی چې د فاسدو او منحطو ټولنو د رهبرۍ لپاره رالېږل شوی دی، نه دا چې د ټولنو په تغيير سره تغيير وکړي. مسلمانان بايد په خپلو دنیوي گټو کې د الله سبحانه و تعالى رضا وغواړي، نه د پانگوالۍ نظام رضا.

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ﴾

ژباړه: نه، ای محمده صلى الله عليه وسلم! ستا په رب قسم چې دوی هېڅکله مومنان کېدلی نه شي، ترڅو چې په خپلمنځي معاملو کې تا فيصله کوونکی ونه مني.

د حزب التحرير ولايه تركيبي مطبوعاتي دفتر

د صدور گڼه: ۲۰۱۸/۰۰۳

۱۴۳۹ هـ.ق، د جمادي الثاني ۲۱ مه

۲۰۱۸ م، د مارچ ۹ مه